

Az előfizetési ára:
 Egész évre 5 ft — kr.
 Fél évre 2 50
 Hónapokra 1 25

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
 Éves évre 4 forint, félévre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.
 A lapot kizethetni és egyes lapjait elvenni lehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BÖHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N.** (Domján I.) üzletében és a fődohánytözsdeben.

Hirdetések:
 mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
 Barek J. és társa **Erfurtban**, Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban**, Daube G. L., Knoll Ignac **Frankfurtban**, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf **Bécs**.

Magyarországon:
 Eckstein Bernat **Goldberger A. V.**
 Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá-ja” **Budapesten**.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája **Pécsett**.

Kéziratok
 a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Az ügyvédi kamara.

A pécsi ügyvédi kamara karácsony második napján tartja tisztújító közgyűlését; a tisztikar tudvalevőleg 3 évre választatik.

E lapok újdonsági rovata már jelezte, hogy a választások simán fognak lefolyni s hogy eddig semmiféle mozgalom nem mutatkozik. Valóban így van; és e megnyugvás, e passzivitás kétféle tünetben jelentkezik: mint bizalom azokban, kik eddig az ügyvédi kamarát jelen rozszant és teljesen népszerűtlenség állapotában a törvényes források keretén belül rendesen vezették és mint teljes apathia az egész intézmény iránt. Melyik erősebb jelenség, nehezen határozható meg; annyi áll, hogy a kamara és ügyei, köz-, vagy tisztújító ülései iránt az érdeklődés a fagypontra alul áll és nem kell próféta ihlet annak előleges jelzésére, hogy a majdnem kétszáz tagot számláló testület tisztikarának választásánál tizenkettőnél alig vendnek többet részt s e fogyatékos hadnak is fele hivatalos sznmélyiség lesz.

Mi azon nézetben vagyunk — és e nézetnek többször is kifejezést adtunk — hogy bármily hiányos is a kamarai intézmény, hogy ha jogköre korlátolt is, hogy ha törekvéseit nem is méltányolja, sőt gyakran egészen félreérti vagy félreterzi az igazságtügyi kormányzat — nincs ok a teljes részvétlenségre és ügyvédek vétenek a testületi szellem, magasztos hivatásuk és saját legvitalisabb érdekeik ellen, midőn mindinkább ismeretlen szigetté teszik a kamarát abban a nagy zür-zavarban, mely néhány év óta az egész igazságtügyet jellemzi; megteszi a senki szigetévé, hol azonban az elátkozottak tartózkodnak. Nyujtott és nyujt már is ez intézmény elég támaszpontot a testületi szellem fejlesztésére, érdekeink megóvására, az egyöntetű eljárás meghatározására, az ügyvédi kar és a közönség közötti viszony kellő meghatározására és általában az ügyvédi kar tekintélyének emelésére. Csak komolyan, öntudatosan és a cél teljes megértésével kell hozzá fogni!

És annál jogosulatlanabb az apathia, mert végre is biztos kilitás van, hogy a kamarai intézmény reformáltatni, a jogkör tetemesen bővített fog. A passzivitás mi eredményt hozhat? Elidegenedést legszembetűnőbb érdekeinktől. És mit eredményez ama vételes apathia? Teljes felbomlását a testületi szellemnek, nem ismerjük egyámat és nincs meg az az erkölcsi kötelék, mely egyikünket,

vagy másikunkat a méltatlanság, vagy jogtalanság ellenében véd és támogat, ellenben egyesek visszaélése az egész egyesületnek számítatik be.

Igaz, hogy a közgyűlés egy nap nem képes az érdekeltséget ébrentartani; évenként egy vagy két összejövetel nem hozhatja létre a kollegiális szolidaritást, főleg midőn egy előre meghatározott szűk keretű programmal van dolgunk — de hát nincs egyáltalán alkalom, mód a kollegiális viszonyoknak társadalmi és tudományos téren való fejlesztésére? Az ügyvédi kar tagjainak egyáltalán nincs szükségük a közös érintkezésre? és minden ily társulást szükségképpen tendenciózus törekvéssé, hogy úgy mondjuk: gyanus összeesküvéssé kell hogy tegyen a politikai vizsaly?

Valljuk be nyiltan és őszintén, hogy nemcsak okadatolatlan a mi téltlenségünk, hanem valóban vétkes mulasztás is, melynek a kamarai intézmény hibái és hiányai nem-hogy mentő, de enyhítő körülményül sem szolgálhatnak. A felelősség a jelen rideg, minden magasabb emelkedést kizáró, minden tudományos életet s a korral való haladást nélkülöző mindennapiságért mindnyájunkat egyenlően terhel: nemcsak nem állunk a magasabb jogászmi követelmények színvonalán és nem akarunk oda jutni, hanem egyenesen ellenségeivé váltunk tekintélyünk ezen uton való fejlesztésének úgy annyira, hogy még az ifjabb nemzedék is felhagyva összes tanulmányaival, a szakképzettséget épen nem miveli, a jogi irodalmat gyarapítani nem igyekezik, a saját terét nem munkálja. Nem irunk és nem olvasunk; elménket, szívünket mindig csak kicsinyes gondok és a legközönségesebb per-vitel gyarlóságai gyötrik s ha csak a városi ügyek, vagy itt-ott a közügy nem adnak gondolatainknak tápot, bizony egy porszemmel sem járulunk az ügyvédi tekintély emeléséhez. Ily szellem mellett az erkölcsi kárral egyarányban nő az anyagi veszteség is és jogosultá válik azon szemrehányás, hogy az ügyvédség már nem hivatás többé, hanem — üzlet, melynek morális elvei mindinkább lazábbak, szétnyujthatóbbak lesznek.

És vajjon a kollegiális viszony fenntartása, ápolása nem szolgál-e már magában is helyzetünk javítására? Hány tehetőségek erő, hány derék ember válik az idők sulya alatt, a lét küzdelmeiben akaratlanul is áldozatul az elhagyatottságnak, az őszinte kartársi segély hiányának. Az elbukott fel-

emelni nehéz, de az elbukástól óvni, attól megmenteni legtöbbszörre lehetséges.

Ezek azon szempontok, melyeket én az ügyvédi kamara nem hivatalos, de minden-esetre jogosult és kötelezett működésében észlelni óhajtanék s melyekre úgy az ügyvédi kamara intézőinek, mint az ügyvédeknek egyenként is figyelmet felhívni kívánom.

Sohasem volt jogosultabb az az intő szózat: „nosce te ipsum!” mint épen most.

A színház-kérdéshez.*

A közbeszélés tárgyát nagy mértékben képezi a Pécs városában létesítendő színház ügye. Szólnak róla sokan és kimondják nézeteiket, a mint azt kimondhatni gondolják, vagy — merik.

Az ügy nem lévén nagy fontosság nélkül, nagyon is megérdemli, hogy szóljanak hozzá minél többen, hogy így az, mit sz. kir. Pécs városának képviselői testülete oly nagy pénz áran akar létrehozni, megelőzve legyen a legkomolyabb megfontolás által és hogy a mi e téren létre jönni fog, helyeslést érdemelje ki minden tárgyilagosan, tehát helyesen gondolkozóknak.

E soroknak sincs más célja, mint alkalmat adni a további eszmecserére és az e tárgyban nagyon szükséges komoly meghányásra.

Hogy Pécs városának legyen színháza, óhajtatás-e városban számosoknak; és ez óhajtatás helyes és sok tekintetnél fogva okadatolt. Szép lenne minden esetre, ha Pécs, honunk provinciális városainak egyik e jelsbjé, színházzal bírna.

Ha e város bírna már mindazzal, melynek hiánya égető szükségnek nevezendő, nem volna Pécsnek egyetlen-egy értelmes polgára sem, mely a színház mielőbbi létrejöttét ne

*) Tekintélyes s általunk igen tisztelt férfiútól veszzük e sorokat, melyek bár a miénktől eltérő nézetet hangoztatnak, de oly fontos az ügy, melyet felöllenek, hogy a közlemény felvételének megtagadását bínnak tartottak volna annyival is inkább, mert nézetünk szerint az eltérő a színházat sürgető és e cikkiről csak akkor szeretnő a színházat felépíttetni, ha már a szegényház, a vízvezeték s a város kikövezése előbb létesítették. Ugy de a szegényház és a kövezés kérdése már teljesen meg van oldva, a pénz minden percben készen van számukra és létesítések csak rövid idő kérdése. Joggal fordíthatjuk tehát figyel-műnket a színházügy megoldására, melylyel hogy évekig, legalább a vízvezeték létesítéséig várunk nem szabad, erős meggyőződésünk. Szerk

óhajtaná és tőle kitelhetőleg ne sürgetné. De ezt a városról mondani nem lehet.

Égető szüksége és általános óhajtatása Pécs város polgárainak a koldulás mielőbbi megszüntetése; égető szüksége a nemcsak kényelmi, hanem egészségi és tűzbiztonsági szempontból is oly nagy fontosságú vízvezeték mielőbbi létesítése; és bizonyosan szükségesnek nevezendő mintaszerűnek semmi esetre sem mondható kövezetünk jobbátétele. E háromnak szükségét érzi a pécs-belvárosi polgár épen úgy, mint a szigeti- és budai külvárosi; és ha plebiscitumra, általános megszavazatásra bízatték a dolog eldöntése, kevesen lennének a polgárok között, kik a mondott három szükség mielőbbi kiegyenlítésére nem szavaznának.

Nem így van az a színházzal. Erre nézve számtalan városi polgárnak hallhatni abbeli itéletét és óhajtatását, hogy létesíteték előbb a szükségest, azután a hasznost és csak ezután — ha erőnk van hozzá — a kellemest.

Hogy meg lesz-e most mindjárt a talán száz, egész százhuszezer forintba kerülendő színház, az Pécs sz. kir. város képviselőinek további intézkedésétől fog függeni; de épen azért, mivel épen ezen urak tiszteltetek meg a polgárság bizalmával és érdekeinek, úgy óhajtatásainak képviselével és tekintetbe vételével: gondolni sem lehet, miszerint figyelemmel ne legyenek a polgárság aránytalanul nagyobb részének abbeli nézetére, illetőleg óhajtatására, hogy színház nélkül egy ideig még meglehetünk, míg a fent elősorolt szükségek mielőbbi megszüntetése nélkül el csak igen nehezen lehetünk. A képviselő urak hasonlóul polgárai e városnak, maguk is érzik a nevezett szükségek nyomását, hallják is polgártársaik nézetét és ez iránt figyelemmel is szoktak lenni.

A színészet kedvezésben és ápolásban részesült a művelt népeknél mindenütt; mennyi általános haszonnal? — azt itt fejtegetni nem szándékunk. Senki ellenmondásától nem tartunk, midőn állítjuk, hogy minden valódi kultúra és polgárosodás az értelmi, az erkölcsi (ez különösen) és anyagi jólét kisebb, vagy nagyobb fokában keresendő s hogy minden nép csak annyiban erős, a mennyiben gyökeret vert benne az erényesség és hogy erkölcsök nélkül sem valódi műveltség, sem hazafiság nem képzelhető.

Szolgálta-e a színészet ama javakat, különösen az erkölcsit mindig, egy általános felelettel elvágni nem lehet; anyai azonban

A „PÉCS” TÁRCÁJA.

Téli kép.

Kegyetlen téli est. A szél kereng
 S üvöltve szágyald szerteszét,
 Kergetik, üve uton-utfele
 A hónap könnyű pelyvét.
 Sötét, borongó köd terül alá
 És benne minden eltűnik,
 A kis falu, a templom, tornya,
 Melynek óráján a kalapácsok
 Oly vontatón a nyolc órát ütik.

Ki járna kiinn a zordon hidegben?
 Nem láthatsz embert most sehol,
 A vándor is, kit sorsa ús tovább
 Tűzhelyre talált valahol,
 Bár nem ugatnak utján az ehek,
 Mert zordon, rémes az idő,
 Betértek ők is 's ha jár valaki,
 Az már csak irtalomra érdemes,
 Ki szánalomért esdni jó.

De csitt! a torony kicsiny hangja
 Megszólalt csengőn az imént
 S a szél elkapva rezgő hangjait
 Tovább ragadja szerteszét,
 De hívó seavára senki nem jó,
 Nem ad ma rája senkisé,
 Legfeljebb tán egy-egy vén anyóka
 Kereszet vetve így sóhajtozik:
 Irgalmas Isten, légy vele!

A kis harang most temetésre szól,
 Az öngyilkos vadást viszik,
 S a rozszant seker nehéz terhével

Göröggyel, hóval kúzkodik,
 A vén kocsi dörmögve verdesi
 Elgyengült görhes két lovát,
 „Nagy hosszú út az a temető!”
 Ejh, hogy ez ember, — ördög öt vigye —
 Meghalni épen most talált!

Már tizenegy van, mire odajut
 A kökereszthez a szekér
 S a vén sirásó durván dünyögö:
 Mind itt marad, ki ideér,
 Öngyilkos voltál, kiinn van a helyed,
 Az árok szélén, megvetett!
 S lássák ketten a mély gödörbe,
 Sívót, wölt rohanva rajt' a szél,
 S vonit belé az árva eb.

Kelen.

Váratlan meglepetés, vagy a színházi kérdés eldőlése.

Alig tudok repeső örömdömnök kifejezést adni. Valami megkapó, egész bensőmet megrázkódtató érzés ragadott meg; öröm, büszkeség, megelégedés, hazafiság dagasztják szívemet. Mindig szivesen lak-tam e sokat gunyolt városban, némi büszkeséget is éreztem, midőn a kifestett Európával szemben egy ázsiai kényelmű kávéház építetett, melynek híret messze vidékre kürtöli Wallach Franci bátyó behor-padt „vadász-kürtje”; az is jól esik lelkennek, mikor az irgalmasok óriás négy szegletében a világ valamennyi stýljét látom bemutatva az idesereg-lő kíváncsiaknak; igaz tiszteletem tárgya a derék fő-páttáros ur, ki nagyratörő terveinknek nyomban szárnyát szegi e rideg kérdéssel: hát a pénz? hát az adó? hát az executio? melyen meghatott annak a csómozzeresnek látása, melyeket a mi jubi-

lámunk hozott a közjó oltására s melyért annyi szegénylős szegény, annyi árva, annyi özveggy rebog hálát, hogy még a profán újságíró kedve is vigan lobog, mint az ünnepi zászló a szelfordító címerrel díszített váróház tornyán — de mindazon érzemény eltörpül amaz örömrádat előtt, mely szívemet ma eltölti s büszkébb még az a római sem lehetett, ki királyi dolyffel hirdeté, hogy ő „civis Romanus”!

Oly kiváló, örvendetes esemény jutott — egy kis indiskrecióval — tudomásomra, melyet egy pil-lanatra sem halgathatok el. Oly titok tudomására jöttem, melyet elhallgatni nem lehet, különben nem lennék méltó tiz éves hírlapírói jubiláumom megünneplésére. Titkolják, féltékenyen őrzik, ápol-gatják ezt a hirt, hogy a december 29-ikén tartandó közgyűlésen mint egy nitroglycerin-bomba dobassék a közgyűlési terem mozaik-asztalára s általános le-gyen — a puff. De nagyszerű is lenne a meglepetés. Vitakoznának a városi atyák a színház kérdésében, már már magasra csapkodnának a hullámok, a pó-tadó barometerje az 50-ik fokra emelkedik, a régi színház érdekében valóságos agiotage fejlődik ki, a takarékoskag mérsékletét elnyomni készül a phraszisok dörgedelme és e közben mindenki várakozva tekint a város világitó tornyára, biztosan meg tudandó, „hányat ütött az óra?” midőn polgármesterünk — kezében három titokzatos levéllel — fölkel és meg-hatva így szól, mialatt büszkén széttekint: mi baj? miért e zaj? nincs szükség lármára — a színház kérdése meg van oldva. Van pénzünk, helyünk — ingyen.

Ingen! mi édes, balszamosan lággy, fűlbemá-szóan zengzetes szó ez a Manlicher-féle milliomos korszaknak előirányzatou tui idejében. A bomba szét pattant, a meglepetés tökéletesen sikerült volna, — ha el nem árulnám a titkot. De nem tartogathat-om, annyira szakatlan, rejtélyes, nagyszerű. És félre a tréfáira! valóban komoly (?) és a dolog megtör-

tént, (?) miért hagyóok hát az érdeklődő közönséget továbbra is bizonytalanságban? A mi indiskrét eljá-rásunkat előírja a közönség hű szolgálata, háttér valóság — olyan az, mint a szükségbeni hazudozás, mely, mint tudva van, tökéletesen szalonképes.

A dologra!

Városunk derék polgármestere Advent harma-dik vasárnapján, vagyis tőlő tizenkettedik napján egyszerre 3 levelet kapott és e leveleket a színház sorsa egészben és részleteiben — eldöit. Nincs többé szükség a — városra, ezen nemet különölegesen meg nem határozható törvényes személyiségre, mely magát kiváltságosan az „erkölcsi” szóval díszíti fel; nincs szükség a közönség kegyére (mely közönségesen ügyis valami határozatlan mennyiséget jelez), a színház megvao — elvben, meglesz — idővel és emberi számítás szerint — a legközelebb már játsz-hatnak beune.

Igy hangzik az első levél:

„Nagyságos uram! Mely szomorórással olvas-tam azon illetőségi harcot, mely az új színház helye miatt kifejődött. A sétatérhez ragaszkodó istentől elragaszkodott hitelenek nem áttalanak. Szép He-lenával” tüntetni egy apáca kolostorral szemben és mit szóljak azon lelketlen, nyilt és titkos antiszemi-táknak a 19 ik századot megbélyegző spanga-pitéli-bereces romlottságot eláruló törekvéséről, hogy a színház a Majláth-térre építessék és ez által újból háttérbe szoríttassék egy egész érdemes hitfeleket? — mint jellemzem azon atletikai erőlködést: fa-zekakra építeni a színházat a tornacsarnok mellett s konkurenciát csapni az igen tisztelt nögyeletnek? — hát az a beteges idea, hogy a katonai kórház helyén építessék fel a színház, fekete reduttal a tchéh hatyu boszantására? valóban áttertem Nagyságod óvatosságát és gondosságát. Véget vetendő e küzdelmek és helyreállítani óhajvian az egyetértést, ezennel örökre és megmáshatatlantul od-

bizonyos, hogy a rossz szindarab azt nem tette, sőt, hogy a mit egy rossz szindarab rontott, azt tíz jó darab sem hozta többé helyre. Ezt itt azon állításra vonatkozólag mondjuk, melynél fogva a színház a művelődésnek, a finomodásnak, a hazafiságnak is iskolája; mit tagadni nem is lehet, ha a színház minden egyes darabja ily cél és szellem által vezetetik, de ismételtük, hogy egy erkölcselen darab — kivált az emberi kor bizonyos szakáiban — többet ront, mint a mit tíz jó darab helyreintni képes és megfigyeltük igen jól azt is, mit a multkor városunk egyik lakosától hallottunk, melynél fogva az itt bizonyosan nem gyanus Rousseau szerint „Unter allen Lehren, welche das Theater gibt, sind die sittenverderbenden die einzigen, welche Erfolg haben.“ Ezen állítást mi általános igazsággal nem fogadjuk el és elfogadjuk, hogy városunk színpadán, miután színügyi bizottsággal bírnak, erkölcs rontó darab nem fog adni; de nem tagadható az sem, hogy a színészetet oly nagy és általában oly áldados hatású intézménynek, melyből csalhatatlanul áradoz a művelődés, az erkölcsiség, a hazafiság és a többi erények összege, melynél fogva tehát a színház ügye péld. okáért Pécs városában oly elodázhatatlan valami, mely mellett a vízvezeték stb. ügye is háttérbe szorítandó, nevezni nem lehet és Pécs városában igen sokan nem nevezik, sőt azt létesíteni csak a szükségesebbek kiegyenlítése után akarják.

E sorok csalhatatlanságra igényt nem tartanak; nem is egyebek, mint az egyéni nézet kifejezése, mely soroknak írja szándéka teljesítését látandja azon óhajtott körülményben, ha ez ügyhöz többen szótlanadnak, mert a férfias eszmecsere, a kölcsönös, türelmes egymást meghallgatás legjobb, legszébb és legnemesebb módja az igazság kifejezésének. Nem lehetetlen, hogy az ily, sok oldalról létesített eszmecsere ellenkezőjét hozandja ki nézeteinknek, minak az lesz haszna, hogy dönteni fog a tárgyilagossá és győzni fog az átgondoltabb, a kimerítettebb, a jobb.

Addig azonban fentartjuk nézeteinket és azt mondjuk: előbb a szükséges, azután a hasznos és végre — ha kitélik — a kellemes.

Egylet-sport.

Közélok elérésére a társulás tagadhatatlanul lényeges tényező. Egyesült erőkké a legnagyobb eszmé is megvalósítható, holott egyesek külön munkálkodása, bárha ugyanazon magasztos célra törek-szenek is, összműködés hiányában kárba vesztett fáradság.

Tehát a társadalmi egyesülésnek nemcsak lét-jogosultsága van, hanem szép feladata is, és ezen szép eszme indította nagy hazánkiát, gróf Széchenyi Istvánt, hogy uttörője legyen hazánkban az egyletek alkításának. Hisz az ő áldados tevékenységének kö-zönhető, hogy a nemzet felébredt nagy lethargiájából s tudatára jutott százados mulasztásainak. Az akkor keletkezett egyletek politikai tényezőkké nőttek ki magukat, minden egylet az erkölcsi hasznát tartá szem előtt és rendeltetésének tökéletesen megfelelt. A harmincas években kifejtett reform-eszméknek az egyletek voltak kiinduló gócpontjaik és igen nagy

ajándékozom a nemzeti célra házrészemet. Tagja levén ugyanis a nemzeti kaszinónak, 365-öd részben jogosan háziur is vagyok, 365 tagja levén e nemesen szórakoztató intézetnek. Azon biztos tudatban lévén, hogy 364 társam követni fog (már csak azért is, hogy az ugy sem fizetett tagdíjuktól szabaduljanak) pompás és igen alkalmas színház-helyül ingyen felajánlom a nemzeti kaszinó helyét. Midőn e hazafias áldozatot teljes önzetlenséggel hozom, maradok kiváló tisztelettel, alázatos szolgálja kisdárdái és nagydárdái Dárdassy Győző nyug. kapitány.

A hely tehát meglesse.

Mit szól a második levél:

„Pécs sz. kir. város nagyságos Polgármesterének. A folyó évi és ugyanazok f. hó 6-ikán tartott meggyűlésünkben nagy lelkesedéssel és egyhangu-lag 100000, mondván Egyszázezer forintot szavazott meg a megyei bizottság a nagybíró székvarosunkban emelendő magyar színház felépítésének költségeire, mely örvendetes kulturális mozzanatot van szerencsém Nagyságod tudomására hozni, egyben azzal, hogy ezen összeg házi pénztárunkban nyomban fel-vehető legyen. Kelt Baranyamegyének december 6-án tartott közgyűlésének megbízásából: ócskaházi és szükmarki Ossy Balambér.

Van hát pénz is.

De hát mit akar a harmadik levél?

„Mélyen tisztelt Polgármester ur, Nagyságos kir. t. ur! Mi alóítottak ezenel, mint a „Dunántúli közművelődési egylet“ és a magyar nyelvet terjesztő társulat pártoló és részben alapító tagjai ezenel egyetemleg kötelezzük magunkat az építendő új színházban három egymásutáni évre 30 páholyt és 50 zártseket napi áron bérelni, hogy ezzel igaz polgári érzületünk is kitüntetőn, valódi fiaivá váljunk a magyar hazának. Hazafusz János, Schlampack György, Eibenschütz Károly, Segebein Miklós, Hartung Simon stb. stb.

Nos itéljenek olvasóim, elhallgathattam-e az örömhirt, melyet feledhetlenül tesz a mostani színházi magazin érdekeltjeinek ama kijelentése, hogy azt a közös hadügyminiszteri omnak engedték át egy dinamitgyár számára. Ypallón.

részük volt az egyleteknek a társadalmi átalakulás nagy munkájában.

Egy voltának ezel manapság is, ha minden létező egylet intenciója csupán a közélok elérésében kulminálna. De hisz minden mulandó az ég alatt! Az akkori nagy hazafiatok epigonok váltották fel a közélet terén, a nagy eszmék helyét magánérdekek foglalták el és a hazafias irányú egyletek szaporodása helyett az egyletesdi játszásra kapott lábra, megértük a clique-korszakát, és az egyesülés helyett a szeparatiztikus törekvések kultiválását s nem hogy egyesülének a közjóra, hanem valóságos konkurrenciát tűztek az egyletekkel, hol nagy része van az egyéni hiúság-, előlételek- és kaszkülönbségnek. Ez inkább széthúzás-, mintsem egyesülésnek nevezhető.

Tény az, hogy e téren minálunk túl-produkció mutatkozik; mert hisz' azt senki sem fogja vitatni, hogy holmi „Vörös sapka“, „Levélbélyeg gyűjtő“, „Ibolya egylet“, „Hacastyánok“ és „Agglegények stb. stb. egylet“-nek valami magasztosabb célja volna. Első sorban a hazai sajtó van hivatva felmenni tiltakozó szavát a közérdek rovására működő egyletek ellen és amennyire tőle telik, ostromoznia kell az időnkint zdomására jutott különböző clique k tulajdonait.

Nyelvünk még nem rendelkezik alkalmas szóval a clique fogalmának meghatározására. Idegen plánta ez, még pedig mérges plánta, mely annyi rokonaival együtt ugy látszik jó talajt nyert nálunk és elég otthonosan érzi magát. Köztisztviselőre van szükség! Kezdődnek az ellentétes irányú clique k működései és annak jelöltje jut győzelemre, amely clique nagyobb apparátussal és jobban szervezte működik. Egy nyilvánosság terén szereplő egyénet kell tőnkre tenni! Mindjárt akad erre vállalkozó clique, mely érdemeit hibákkal rója fel az illetőknek és jaj neki, ha panaszkodni mer a velencei tizek tanácsánál is rettenetesebb judicium ellen.

Mi volna tehát az a clique?

Egyéni érdekek megvalósítására létesült cotteria, mely figyelmen kívül hagy minden igazság és jog-érzetet, mely folyton szeparál, rosszabb a protekció-és nepotizmusnál; mert többnyire rombolási munkát végez, t. i. a mások becsületének lerombolását.

Az ily szövetezetek nincsenek ugyan belügye-miniszterileg engedélyezve, de hogy ezek létezése nem rémkép, hanem valóságos rém: igen sok példa bizonyítja, melyeket legalább a jövőben a közönség tudomására hozni kétségtelenül a sajtó feladata.

A játékosnagyság gyakorlása is, kiváltkép a nyilvánosság előtt, sokaknak kedvenc cselekménye, mintha bizony nem is lehetne másképp jól tenni.

Nem szándékom diskusszió tárgyává tenni eme társulatok és jóra törekvő intencióit; de bizony eleveközleg csekély ott az erkölcsi haszon, és működő tagjait elvonja fontosabb kötelességüktől. Mig például hölgyeink gyűléseznek és ott szónoklatokat tartanak, vajjon addig a családi élet nem érzi-e az ő hiányukat? Vagy játékosnagyság-e az, hogy többet ne említsék, midőn az országos gazdaszony egylet kisasszonyokat nevel az intézetükbe került árva-leányokból? Vidéki nőegyleteink legtöbbször is elmondható, hogy többet kerül a salátá, mint a pecsenye; mert igen sokszor az adminisztráció költségei többre rugnak, mint a kiosztott segély. Vagy az-e a „Veres Kereszt“ célja, hogy mint legutóbb is történt a fővárosi kolara-járvány alkalmával, hogy visszautasítsa az ápolást igénylő, de szegény betegetek. Nagy szavak, sok hű hó semmiért, ennyi az egész egyletesdi, de annak szép és nemes célja igen sokszor csak a papiroson van. Végítéletet még korai volna rája mondani, de háborus világban nem sokat ér a „Veres Kereszt“ segítsége, hol a luxus nagyobb a hasznosnál. Kiállításra való nemcsak az eszközök, de maga az egylet is, a puskapor szagot nem igen hiszem, hogy jobban kedvelnék a választmányi hölgyek a parfümnek.

Meg lehetne tehát állapodni és míg a közérdek nem kívánja, ne igen alakítsunk új egyleteket. Igaz, hogy a művelt külföldön sokkal többet az egyletek és klubok száma, de vajjon kénytelenek vagyunk e mi a rosszat is átvenni a külföldtől? Tartsuk meg a mértéket ebben is és hogyha bármí indok valamely társulatban résztvenni készletne, járuljunk saját erőnk-és tehetségünkkel a már létező szép, jó és ember-baráti magasztos célokat működő egy minő például a „Dunántúli közművelődési egylet“ is, hol a tett többet ér minden hangos frázisnál, hisz' ennek célja igazán hazafias és minden esetre különb, mint a holmi feltűnhetni viselkedésgéből alakított egyletelek.

Soknak nézete eltérhet az itt közölttektől, de engem csupán a jó szándék vezetett ezek megírására, miért is befejezéstül csak annyit álljon:

Honny soít, qui mal' y pense.

Balier Sándor.

Kormányrendelet a gózkazánokról.

Tekintettel arra, hogy a tényleg érvényben fenn-tartott 1854-ik évi kazánügyi szabályzat időközben többréndbeli módosítást szenvedett, továbbá, hogy a műszaki tudomány és gyárirajr teremes előhaladása a fennálló szabályok és rendeletek határozatainak megváltoztatását és kiegészítését tette szükségessé, az e részben egybehívott szakértő bizottság meg-hallgatása után a közmunka és közlekedési minis-terium f. é. november hó 12-én kelt 22790. számú rendeletével „a gózkazánokról“ című kormány-rendelet lép 1887. évi január 1-ével életbe, mely egy régi kiváltságok, ugy műszaki, mint közigaz-gatási tekintetben is eleget tesz és a melynek közlést azért tartjuk igen szükségesnek, mert Pécs városában

s Baranyamegye területén közel 400 kazán működik, melyek tulajdonosait ezen rendelet határozmányai bizonyára igen érdeklik.

A rendelet 1-8 §-a szerint minden gózkazán üzembe-vétel előtt, továbbá minden 5 év elteltével időszakonként megvizsgálendő és legalább is éventé-ként egyszer ellenőrzési szemle alá vonendő.

A 2. § szerint a kazán-vizsgálatokat és ellen-őrzési szemléket az államépítészeti hivatalok által kiküldött biztosok teljesítik.

A 3. § szerint minden Stabil kazán ott vizs-gálendő meg, ahol az tényleg használatba vétetik, tekintet nélkül arra, hogy helyrezállítása előtt volt-e már megvizsgálva, vagy sem. Locomobil és egyéb kisebb kazánok az ország határain belül bárhol meg-vizsgálhatók, de helyi működésük előtt azonosítandók.

A 4. § szerint a gózkazánok tulajdonosai: a kazánvizsgálat, vagy azonosítás iránt centul már nem a városi rendőrkapitányság, vagy a járási fő-szolgálatra, hanem egyenesen a megyei kir. állam-építészeti hivatal főnökéhez folyamodnak. Ezen fo-lyamodvány következők szerelendő fel:

1. A kincstári illetékekkel, vagy annak a kir. adó-hivatalba történő befizetéséről szóló nyugtával;
2. A kazánnak egy pontos vázlatrajzával;
3. A kazán teljes leírásával.

A kazán-vizsgálat a folyamodvány beérkezte után legfeljebb egy hét alatt foganatosítandó.

Az 5-8. §§ a gózkazánok üzembe vétel előtti megvizsgálásra, a 9. § az időszakonkénti vizsgálatra, a 10. § az ellenőrzési szemlére vonatkozó határozatokat tárgyalja. A 11. § a kazánvizsgálat biztos el-járására, a 12. § a vizsgálat biztos határozatainak végrehajtására és felelősségére vonatkozik, nevezete-sen, hogy a felelősséget határidő a határozat kézbe-szítésétől számított 8 napon állapítatik meg és hogy a hatósági és rendőrségi közegek a vizsgálat biztosokat elrendelt intézkedések végrehajtásánál a szükséges támogatásban és segédkezésben feltétlenül részesíteni kötelesek.

A 13. § szerint csak oly gózkazán-kezelők al-kalmazhatók, kik a magyar korona területén érvényes képesítési bizonyítványokkal bírnak.

A 14. § a gózkazánok felügyelését, ellenőrzését és nyilvántartását a közigazgatásügyi bizottságok hatá-s-körébe utatja.

A 15. § a vizsgálati és szemle-költségek iránt intézkedik, nevezetesen az első és időszakonkénti vizsgák alkalmával 2 és fél négyzetméter fűtő fel-ülettel bíró kazánok után 5 frt, 2 és félétől 10 mé-terig 10 ft, 10-50-ig 15 ft és 50 en felül 20 ft kincstári díj fizetendő. Ezenkívül a kazánvizsgálat biztos utiköltségei, ugy a vizsgák, mint az azonosí-tások alkalmával külön megértendőek. — A félévi hivatalos szemlékért a kazánulajdonosok díjt nem fizetnek, azok a közm. és közl. minisztérium tárcáját terhelik.

A 16. § a gózkazán-robbanásoknál követendő eljárást tárgyalja, nevezetesen, hogy oly esetben a kazán-tulajdonos, vagy megbízottja a járási szolga-bíróknak, vagy városi rendőrségnek azonnal jelentést tenni tartozik, kik a kir. államépítészeti hivatal megbí-zásával a kiküldött biztosok egyikével a helyszínen jegyzőkönyvet vesznek fel és a szükséges intézkedé-seket megteszik.

A 17. § szerint mindazon kazán-rendőrségi kihágások, melyek az életbiztonságot és egészséget veszélyeztetik, az 1879. évi XL. t. c. 111. § a és az 1880. évi XXXVII. t. c. 41. és következő §§-ai értel-mében büntetendők.

Egyéb kihágások 100 frtig terjedő bírsággal, vagy megfelelő elzárással és a közigazgatási hatósá-gok hatáskörébe eső határozatai szerint büntetendők.

A 18. § szerint a régi szabályzatok hatályon kívül helyezése mellett ezen rendelet 1887. évi január 1-én lép életbe.

A 19. § szerint pedig a vasuti mozdony-kazánok és gőzhajó-kazánok ezen rendelet határozatai alá nem esnek.

Végére ezen kormányrendelet kapcsán a góz-kazánok körüli műszaki teendők iránt egyben az eljárási utasítás is kiadott.

Midőn ezeket a közönség és kazánulajdonosok érdekében közöljük, örömnöknök adunk kifejezés, hogy a már szűk és szűk-féle rendeletek által össze-bonyolított kazánügy ezen valóban kitűnően szer-kesztett és a modern műszaki és közigazgatási gyá-korlat színvonalán álló rendelet által végtére ily célszerűen rendeztetik.

Pécsen, 1886. december 13-án.

B. Gy.

Tanügyi mizeriák.

E cím alatt a „Pesti Hírlap“ ban „Magyar“ (ánév) név alatt a „Pécs“ december 11-iki számban egy irányzatos névtelen közlemény jelent meg, mely a jó ügy iránti őszinte tiszta szándékot tükrözi e visz-sza, — itéje meg a t. közönség, melynek szava volt. E közlemény a pécsmegyei kath. tanügyet kívánja setét színben elő állítani a nagy közönség itélőszéke elé, az egyhm. főtanhatóság, és ennek közvetlen közegét a tanfelügyelőt vádolva egyszerűen önkényes, igazságtalan és tapintatlan eljárásáról márszót. Ily általános vádaknak könnyelműen és név-telenül odadobni, könnyű feladat és mellette halála-datos is, mert: „calumnare audacter, semper aliquid haeret.“ Ily általános vádakra szinte csak általános-ságban kellene felelni, és azt mondani, hogy alapla-talok, csakhogy akkor a közlemény szerzőjét érdek-társai: diadalzékenyen hordának körül.

Hogy a népoktatás terén, mint mindenütt, tehát a hivatkozott közös iskoláknál is, ugy ezen egyház-megyei kath. iskoláknál szinte lehetnek és vannak kivanni és pótolni való, ez tagadhatatlan, csakhogy a közlemény jóakaró írója e hiányok forrását máshol keresi, mint kellene s mint azt az igazság szeretete, az ügy fontos volta tőle méltán és joggal megkíván-hatná. Ugy látszik nem áll é a helyzet azon magas-latán, honnan a szenvedély ködén felülemelkedve, ezen okokat áttekinthetné, elfogultsága, a kath. ál-láspont iránti előlétele és ellenszene által lévén vezettetve. A kívánt sikernek, mint másutt, ugy ná-lunk is, főképp utjában állanak: a községeknek rész-szint indolentiája, részint és főképp anyagi szegény-sége, mely a szükséges áldozatot meghozni nem ké-pes és melylyel szemben az illető végrehajtott köze-gék működése is megbénul; utjában áll továbbá a tanítókban igen sok helyütt észlelhető hivatáshiány is. E helyzetet bővebben illusztrálni alig szükséges, ismert az mindenki előtt. Ez a községi iskoláknál is a helyzet, azon különbséggel mégis, hogy annak idején,

midőn — ezt jól jegyezze meg cikkező — a zava-roshan halászni lehetett, a tehetősebb községeknek ad-nektálták a közösiskeola tanborzói. De még e körül-ményenlyel szemben is azt állítjuk, hogy a kath. is-kolák általán gondozottabbak és azért jobbak, mint a közösiskeolák, mi könnyen hitellel talál mindenkinél aki tudja, hogy ezeknél helyi felügyelet, (nem értve ide a rendezett tanácsú városokat pl. Pécs) épen nem létezik, hacsak a helybeli paraszt iskolázéket és bíróit nem tekintjük szakembernek és ellenőrzésre hivatottnak, kivált még ha hozzávesszük, hogy van-nak községi iskolák, melyeket az állam felügyelő kö-zége sohasem látott. Egyébként is az egész egyház-megyéiben, azaz egész Tolna- és Baranyában és So-mogy egy részében a közös iskolák száma nem emel-kezik ötvenre. Lehet-e ily aránytalan számoknál ha-sználtság tenni?!

Ami a kir. tanfelügyelőségre vonatkozó nehé-z-ményt illeti, mely szerint annak minlea ügybuzgó-sága az egyhm. tanfelügyelő ellentérekvésén hajótó-rést szenved: legyen röviden megjegyezve, hogy ezt a kir. tanfelügyelő maga komolyan alig fogja állí-tani. A kir. tanfelügyelő jól ismeri és csakis ő is-merheti a differenciákat, melyek közte és az egyhm. tanfelügyelőség között fennforognak, de miután a pécsi cikkező által tüntetőleg kihívattunk és felszö-líttattuk, hogy indokolt cáfolatot adjunk, ha a vilá-g o s s á g t ő l * *) nem félünk, — az indiscretio vildja nem érinthet bennünket, ha kijelentjük, miután biz-toson tudjuk — hogy épen a kir. tanfelügyelőség za-varta meg többször indokolatlan eljárásával a kellő őszhangzatot.

Tantermek és tanerők szaporítása — írja cik-kező — rendelte el a kir. tanfelügyelőség, és állító-lag a községek azt érvényesíteni határozták, de az egyhm. tanfelügyelő miudent megsemmisített. Erre válaszuk ez, hogy igen is igaz. A többek közt Mo-hács-on négy év előtt 1882. január 10-ikén kelt levelében tíz teremnek és ismét január 10-ikén, tehát ugyan-azon napról keltezte négy teremnek felállítását ren-deleni el, az egyhm. hatóságnak mellőzésével, mire joga nem volt. Megrendülve ezen intézkedésre a mo-hácsi iskolázók, az egyhm. tanfelügyelőhöz folyamo-dott, ki a helyszínerre azonnal ki is rándult. Ily el-járással szemben könnyű volt tanácsot adni s könnyű feladat, sőt kötelesség volt az ily intézkedést meg-semmisíteni. Ehhez töb hasonló eset volt. Legujah-ban, egy két héttel ezelőtt Kistaludon, hol a megye főpáspora az ügyet tüzetesen megvizsgáltatván, vá-laszul adta a kir. tanfelügyelőségnek, hogy a tan-termek szaporítása iránti sürgetése indokolatlan.

A tanítóképezdék, melyek cikkező szervezeté-ben „unicum“-nak állít oda, csak még egy rövid év előtt is, az általa felemlített és buzgó, taradni nem tudó tanfelügyelők ismert egyéniség állott az élén, 14 éven át itt működött, töb éven át az intézet ügyeit mint igazgató elég függetlenül is vezette, — mint lehetséges tehát, hogy ezen intézet azóta, hogy a pártfogásba vett egyén az igazgatóságtól elmozdít-tott, — tehát csak egy rövid év alatt, mely idő alatt pedig az intézet javított, tökéletesbítettett, három évfolyamról négyre emeltetett, gyakorló is-kolája önálló tanítóval ellátottat stb. cikkirő szeméi-ben „unicum“-má nőtte ki magát? Ha ez lehetséges volna, csakugyan „unicum“ lenne. Ez az ügy — valjuk be — személyes kérdés cikkirő előtt, jobb lett volna erre fátyolt vetnie, mert míg ennek nyil-vános szellettetése által, a tanügynek nem használ, a személynek csak hátrózatot árt. Ezen intézet jelenlegi szervezetében, mely egészen azonos az egyri és kalocsi intézetekkel, melyeket cikkirő nekünk példakép oda állít — de az állami intézetek-kei is, — mindenki által mindenkor megtekinthető; s mindenki előtt csakhamar alaptalannak fog bizo-nyolni cikkirő azon állítása is, melyet a tulzott óra-számokra nézve felhoz, mintha egyes tanárok 25—30 óradásra lennének kötelezve. Lássuk a valóságot.

Az országos törvény határozatán kimondja, hogy egy-egy tanár 18—20 órára kötelezhető. A püspöki karnak szabályzata szerint pedig, amely nálunk irány-adó, 20—24 órára. Igy például, mint ezt a legutóbbi értesítőkől tudjuk, a kiskun-félegyházi és zilahi állami intézeteknél három-három tanára, bele-értve az igazgatót is, az igazgatóra 15, a többit két-két rendez tanárra fejenként 20—21 heteti óra esik. A kalocsi, a győri, soproni kath. képezdékénl ugyan-annyi rendez tanárra fejenként heti 17—22 óra esik. A pécsi tanítóképezdénl pedig a két rendez tanár heti óráinak maximuma egyedenként 16—18. Igaz, hogy Schultz tanárnak kivételesen van 25, de ez sajtó kívánsága és kérelmére történt, melylyel a megyés püspök urhoz és tanfelügyelőhöz járult, ese-dezven, hogy a zene és ének tanárai, melyekért külön 455 frt fizetettik — tehát külön szakmához tartoznak — neki meghagyatának; tehát több órája van ugyan, mivel két tanszék van saját kérelmére egyestve; melyek azonban, csak nyilatkoztek Schultz, de ne ott túl, hanem illetékes egyhm. hatóságánál, azonnal szives örömet elváltastatnak.

Az intézet kerjett illetőleg, ez nem néhány nögyszögöl, hanem 250 □ öl, mely négy részre osztva a kertészeti szakmáknak megfelelőleg kezeltetik és műveltetik, és e célra a mult évben ujonan rendeztetett. E helyiségben a főnsly a gyümölcsfák nemesítésére, az oltás, szemzés ügyes eljáratására és a nemesített gyümölcsfák ápolására f ketettik. A mezei gazdaság gyakorlati oktatására pedig a növen-dékek a mult évben is az intézet állózataval és szaktanárak vezetése mellett mintagazdaságokat, név-szerint a herceglaki uradalmat is megállították.

Ha voltak az intézetnél bajok, ezek a multban gyökeredztek. Ezeket ez egyszer még, kiméletből felsorolni tartozokunk, mert azok felemlítésével a jó ügynek ugy nem használnánk; de azok, midőn már a gyarlóság határát rég áthágták és épen azért kimélet már nem édemelték, erőlyesen orvosoltak is, mi cikkező és érdektársai körében nagy feljajdu-lást okozott; és most mindenki bámulatára innen jon azon minősíthetlen vád, hogy tétlen a tanhatóság és nem gyakorol ellenőrzést.

Ha ügyeszeretből konkrét esetekre és hiányira hívja fel cikkirő a megtámadott felsőbb intéző kö-rk figyelmét, jobb szolgálatot tesz az ügynek, de szen-vedélyes fellépésével csak magamagát jellemezte és azért jónak is vélte a névtelenség bekés odujába magát meghuzni.

* *) Ugy látszik, a cikkirő nem olvasta a „Pécs“-ban megjelent újságot, mert abban is van „világosság“-ról, hanem „nyilvánoosság“-ról van szó. Szék.

Witte Eduárd
Csak WITTE-nél

különlegessége karácsony-fakban és farsangi cikkekben
Bécs, VI., Magdalenenstrasse Nr. 16.
Távirati cím: „Eduard Witte Bécs.”
ajánlja ez időnyre következő karácsonyfa-újdonságait:

Paradicsom-madarak, természetes nagyságban, családias hű utánsz pompás színárnyalatban. 1 karton (10 darab) csak 1 frt. — **Walkür-haj**, nagy csomag, arany és ezüst 10 kr. szivarvány 15 kr. piros és zöld 75 kr. — **Arany-moha**, csomagja 5-10 kr. — **Jég-füzérek**, igen határosak, méterje 10-15 kr. — **Gyémánt-csillagok**, darabja 3-5-10-15 kr., nagyok 40-50-80 kr. — **Üstökösök**, színes farkkal, igen szépek, 10 kr. — **Gyémánt-tojások**, 10 kr. — **Tükör-üvegfenyű-visszaverők**, simák, ragyogók és jég-díszítések erős szín-visszaveréssel darabja 10-15-20 kr., ugyanily féle **gyöngyök** 4-5-6 kr. **Elégethetetlen hó**, 1 csomag 10 kr. **Diamantine s színes gyémánt-por** 1 doboz 10 kr. **Erc cukorka-tartók**, 12 drb 60 kr., másféle cukorka-tartók és arany-terítők, legújabbak, gazdag vas-lasztékban darabja 3-5-8-10-15-20 kr. **Természetes fenyő-csapok**, színesek, 10 drb 10 kr. **Gyémánt jég-csapok** 4-5 kr. **Lebegő angyalok** 10-15 kr., finomabb 25-55 kr., hajasak selymruhában 50-75-100-100-100 kr. **Cyertyatyatartók** 12 drb 5-10-15 kr., finomabb 20-30-40-80-100 kr. **Karácsonyfa-lámpácskák** 12 drb 3-5-8-8 kr. **Trefás karácsonyi bonbonok** 12 drb 60-100 kr. **Villamos gyertyák** kartonja 30 kr. **Hesperus gyertyák** 30 drb 40 kr., v. színes gyertyák drbja 10-15-0 kr. **renaissance gyertyák** új darabja 3 kr. **Teljes karácsony-felszerelés**, a főbb cikkek közül álló 3-60, 7-50, 10-50 frt. **Megrendeléseknél kérjük: legyenek tekintettel az újság-hirdetésre.**

Minden megrendelt szállítmányhoz részletes árjegyzék csatolatik a karácsonyi és farsangi különlegességekről.

Csak WITTE-nél

ajándéknyel
Karácsonyi

Legújabb zsemlények, verses könyvek, képek, Remikérek, Imakönyvek, alkalmos díszes kötetben, kaphatók.

Frank B. és Társa
könyvkereskedésében Pécsen.
Díszes kiállítás emlékkönyvek, arcképek, albumok, divatos levelezők.

Nevjegyek rövid idő alatt készíttetnek.

NEUSTEIN-FELE SZT. ERZSÉBET vertisztító LABDACSAK.

Minden hasonló készítménnyel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacsokat, mentesek minden ártalmas anyagtól a legnagyobb eredményre felhasználva az altszi szereket betegségéinél könnyen használtak és vertisztítók, egy gyógyszer sem kedvezőbb a semmiel egészen ártatlanabb **székrekedéseket** leküzdíteni a legtöbb betegségnek a biztos forrását a cukor-ristatott alakja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacsook egy igen megúsztelő bizonyítványt nyert udvari tanácsos Pitha tanártól lettek kiiktetve.

Egy doboz 15 labdacsoot tartalmazó 15 kr. Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacsoot tartalmaz, ára csak 1 frt o. e.

Ó V A S! Minden doboz a melyen a cég: gyógyszerár zum heiligen Leopold nem áll és a hátsó oldalán véd. jegyünk nem hordja, az hamisítvány, melynek megvetelől a közönség óvatik. Igen figyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bíró e peneséggel ártalmas készítményt kapjanak. Határozottan kel kéri Neustein-fele Erzsébet labdacsokat; ezek a borítékon és használati utasításon az itt látható aláírással vannak ellátva. — Főraktár: Beesbeu Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Neustein Ph. Belvaros. Ecke der Planken und Spiegelgasse. Raktár Pécsen: Kovács, Sipőcz s Zsiga gyógyszerárban.

Helyi ügynökök részletjegyek eladása végett,
kik törvényesen engedélyezett sorsjegyek (Bazilika-sorsjegyek is) eladását részletfizetésre az 1883-ik évi XXXI. törvények értelmében eszközölni hajlandók kedvező feltételek mellett alkalmaztatnak **az első magyar iparbank váltóüzlete által Budapestben.**

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom a közeli karácsonyi ünnepek alkalmára **dusan felszerelt lüszér-, csemege- és déli gyümölcs raktáramat,**

ugy mint:

cukor, kávé,	debreceni szalonna,	pécsi szagos szőlő,
tea, tea-sütemény,	kalbász,	laibachi káposzta,
rum, liqueurök,	különféle sajtok,	„ répa

kapható:

SCHEIBNER JANOS-nál PÉCSETT,
Ó-Pósta és Kazinczy-utca sarkán.

Brinni kelmélet
elegans 1892

OSZI VAGY TELL ÖTÖZETEKRE
Ez a művet Károlyi esztendőben kiadta, melytől azóta az egész országban az öszi vagy tell ötözetekre a legnépszerűbb és leggyorsabban eladott könyvnek számít.

Fyápiszövekből
Fyápiszövekből a legújabb és legteljesebb gyűjtemény, melytől azóta az egész országban a legnépszerűbb és leggyorsabban eladott könyvnek számít.

SEIGEL-IMHOFF

Hirdetmény.
A siklósi országutoni 15. s 16. számok alatti **két ház,** mintegy 1600 öölnyi kerttel, mely kisebb gyárnak igen alkalmas és egy külön házhely igen jutányos feltételek alatt eladók. Bővebb értesítést ad **Pécsett: Feszti Rajmár** hites ügyvéd.

Felhivás.

A „Pécsi kölcsönös segélyző-egylet” helyben hagyott alapszabályainak 5. és 36-ik §-ai értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitűzött szép céljának megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson, minden év kezdetével új évtársulatoknak alakulása szükséges.

Mintthogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 tőrszabét aláírása kívánatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve **az aláírási-ív a társulat helyiségeiben — Pécsen, Király-utca 23. sz. a. az egylet saját házában — nyitva álland.**

Mindazok tehát, kik az új társulathoz belépni s az egylet közhasznú célját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint jövő 1887. évi január hó 15-ig a kijelölt helyen 1 részlet után 1 frt beiratási-díj letétele mellett, nevüknek sajtókezőleg és kötelezőleg leendő beírása végett a délelőtti hivatalos órákban megjelenni sziveskedjenek, a hol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók.

Azok, kik az alapszabály szerinti heti betételeket egyszerre akarják befizetni, ezt az igazgató-választmány 1872. évi december 10-én kelt határozata szerint az év elején 1 frt beiratási díj letétele mellett egy részlet után 130 fital az egész társulati hat évre megtehetik, e mellett mind azon jogokban és kedvezményekben részesülnek, melyek az alapszabályok értelmében a társulati tagokat megilletik.

Ha tekintetbe vétetik, mikép az eddigi tapasztalat szerint egy részlet után a társulati évek letételével a tagok körülbelül 200 frt osztalékot kapnak és a mellett, hogy 150 frt helyett csak 130 frt tőkét fizetnek be, mégis 60-70 frt kamatnyereményben részesülhetnek; az előny, mely az illetőkre, kik kész tőkével rendelkeznek, ezen módozattól hárul, bővebb magyarázatot nem szükséges.

Egyébként a számitás részletei iránt felvilágosítással kívánatra az igazgatóság készséggel szolgál.

Kelt Pécsen, 1886. évi nov. 25-én tartott igazgató tanács ülésből.

Sey László,
ig. elnök.

1577

HIRDETMÉNY.

172. sz. a. sz. 1886.

A vízjogi törvény (1885. évi XXII. t. cz.) 189. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nagyméltóságú földmívelés-, ipar és kereskedelmi és a közmunka s közlekedési magyar kir. miniszter urak által egyetértőleg máj 31-én 45689. szám alatt kibocsátott általános rendelet 87. §-a alapján felszólítom a **megye területén fennálló vízművek és vízhasználati jogosítványok tulajdonosait,** hogy jogosítványaikra vonatkozó engedélyt **1887. évi március hó 1-ő napjáig** nálam írásban mutassák be, vagy pedig írásban igazolják azt, hogy vízműveik 1866. évi június hó 1-je óta háborítlanul fennállanak anélkül, hogy mások jogosult érdekeit sérténék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsoknak találtattak volna.

Megjegyeztetik, hogy a bejelentések a vízjogi törvények 191. §-ának második bekezdése értelmében bétvegmentesek.

Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vízmunkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesítési, ipari vállalatokra malmokra, továbbá nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános és magán vízvezetésekre, nyilvános s magán csatornákra, mesterséges víztartókra, védgátakra s zilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogosítványukat igazolni nem tudják, vagy igazolás végett a fent kitűzött határidőben nem jelentkeznek, azoknak vízművei az idézett törvény 191. §-a értelmében igazolatlanoknak fogznak tekintetni s az ily vízművek nézve a vízjogi törvény 163. s következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendelet 3-32. §-ai lesznek alkalmazandók.

Kelt Pécsen, 1886. évi december 1-én.

Jeszenszky Ferenc,
Baranyavármegye alispánja.

1586

BUDAPEST
KEPES POLITIKAI NAPILAP.

Képek a budavári ünnepélyekhez.
Budavár visszavétele 1899. szeptember 24-én.

Megjelenik 25.000 példányban. Előfizetésre való felhivás. Megjelenik 25.000 példányban.

BUDAPEST
című képes politikai napilap XI. évfolyamára mint a legolcsóbb politikai napilapra. Jelszava: **„Népjölét és független Magyarország!”**

s ezen irányánál fogva és a napi, hazai és külföldi eseményeket naponta ábrázoló képeivel fogva már is oly elterjedtségnek örvend, mint egy más magyar lap sem.

A »Budapest« nyíltan bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett, arra is kiváló gondot fordít, hogy közönséget szórakoztató olvasmányokkal ellássa.

Folyvást két három regényi közül eg, szerre!

tárczarovátában pedig naponkint váltakoznak az érdekes apróbb közlemények. Cikkek képviselők tollából. Vidéki és külföldi tudósításaink a legmegbízhatóbb forrásokból merítvük. **Vasárnaponként: Új Budapest» cím alatt humorisztikus mellékletet csatol a fölaphoz,** külön humorisztikus kepekkel. — Ezenkívül torpedók (adomák), kareolatok stb. teszik tartalmát élénk és változatos, mely 12-16 oldal terjedelemmel bír. Képtályaiknak megfőtői jutalom könyveket, kapnak. — A »Budapest« nem bocsájt semmit hosszú porázra, de azért épp úgy benne van minden, mint bármelyik nagy lapban. Éppen azért különösen lelkészek, tanítók, gazdák, iparosok, kereskedők, stb. szóval azok, kik bokros napi teendőik mellett nem érnek rá sokat olvasni, amde azért minden bel- és külföldi eseményről hű és gyors értesülést óhajtanak: a »Budapest«-ben a legalkalmasabb s a legolcsóbb napilapot kapják.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 frt, félévre 6 frt, negyedévre 3 frt, egy óra 1 frt.

Az előfizetési pénzek a »Budapest« kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkany-tyus-utca 3. sz. a.) intézendők. A »BUDAPEST« kiadóhivatala.

Mutatványszámok bárkinek ingyen küldetnek.

Alkalmas **K**arácsonyi **A**jándék!

Huzás már december 27-én

KINCSEM SORSJEGYEK

à **1** frt, **11** sorsjegy **10** frt, **6** sorsjegy **5** frt **50** kr.

Főnyeremény készpénzben

50.000 forint

Továbbá

10.000 frt, **5000** frt^{20%} lev. **4788** pénznyeremény.

Kincsem sorsjegyek kaphatók
a magyar lovar-egylet sorsjegy-irodájában:

Budapest, Váci-utca 6. sz.

P é c s e t t:

Schapringer J. és Ullmann Károly uraknál.